

SPORTOWIEC

• 2 KWIEŹNIA 1952 • NR 13 • CENA 1 ZŁ •

W wielu krajach Europy trwają już od tygodni intensywne przygotowania kolarzy, którzy wezmą wkrótce udział w V Międzynarodowym Wyścigu Pokoju Warszawa — Berlin — Praha, organizowanym w tym roku przez trzy redakcje: „Trybuny Ludu”, „Neues Deutschland” i „Rudeho Prava”.

W dniach 8, 9, 10 i 11 kwietnia Sekcja Kolarska GKKF organizuje we Wrocławiu eliminacje celem wyłonienia 12 najlepszych polskich kolarzy, którzy skierowani zostaną na obóz przygotowawczy we Wrocławiu. Sześciu z nich reprezentować będzie barwy Polski w Wielkim Wyścigu Pokoju.

TWÓJ START W WYŚCIGU POKOJU — patrz str. 3

MIROWSKA PRÓBA KOSZA

Kontrolny turniej kobiecych ósrodków sukcesionowych koszykówki, rozegrany w ub. tygodniu na Hali Mirowskiej, stał pod znakiem niewykorzystanych okazji. Brak celnego, kończącego akcję strzału znamionował w mniejszym czy większym stopniu wszystkie zespoły, niezależnie od tych, czy innych wartości, właściwych dla każdej drużyny.

Sprawa ta szczególnie katastroficznie wyglądała w warszawianek, które zmarnowały rekordową wprost ilość okazji do zdobycia

punktów. Specjalnie rzucano się to w oczy przy egzekwowaniu rzutów karnych. Gwardziska Mamuńska była tu chwałebnym wyjątkiem, a jej pewność rzutu jest potwierdzeniem oczywistego braku odpowiedniego treningu u naszych zawodniczek na tym odcinku.

Reasumując doświadczenia „mirowskie” wydaje się, że rada trenerów musi prowadzić swą dalszą pracę zwracając specjalną uwagę na następujące elementy w przygotowaniach:

- polepszyć dyspozycję strzelającą pod względem celności oraz szybkości decyzji;
- budować przyszły zespół reprezentacyjny w oparciu o zawodniczki wysokie, mające przed oczyma wzór najlepszych koszykarek świata — drużynę Związku Radzieckiego.

J. Z.

Na zdjęciu Ósrodek Warszawski w walce z Krakowskim

Foto CAF

siłami mas publiczności i uczestników manifestacji na cześć bohaterów generala

+

Sekcja piłki nożnej GKKF ustaliła nowy system tegorocznych rozgrywek ligowych. 6 kwietnia drużyny I ligi rozpoczynały rozgrywki o Puchar ZMO. W ubiegłą niedzielę odbył się w całym kraju szereg meczów treningowych kadry oraz towarzyskich spotkań piłkarzy, poprzedzających oficjalne rozgrywki sezonu, w których między innymi Unia Tarnobrzeg z Włocławkiem 1:0, Łódź 2:1 Gwardia pokonała CWKS 1:0. Kolejny mecz CWKS 1:0. Kolejny mecz CWKS 1:0. Kolejny mecz CWKS 1:0.

Podczas mistrzostw Warszawy w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Dla uczestników I rocznicy wyzwolenia Wybrzeża zorganizowano m. in. szereg imprez sportowych. Na jednej z nich podopieczni ustanowili nowy rekord Polski w dziedzinie szybkiej jazdy na 100 m. Na dystansie 100 m. zajął 14.7. Na 100 m. Główni (Piłki) pobili rekord Polski w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Podczas mistrzostw Warszawy w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Drużynowym mistrzem Polski w szachach na rok 1952 został Kiejzarski Warszawa, wicemistrzem A25 Gilwice.

W mistrzostwach Polski kobiet w tenisie stołowym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Dla uczestników I rocznicy wyzwolenia Wybrzeża zorganizowano m. in. szereg imprez sportowych. Na jednej z nich podopieczni ustanowili nowy rekord Polski w dziedzinie szybkiej jazdy na 100 m. Na dystansie 100 m. zajął 14.7. Na 100 m. Główni (Piłki) pobili rekord Polski w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Podczas mistrzostw Warszawy w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Dla uczestników I rocznicy wyzwolenia Wybrzeża zorganizowano m. in. szereg imprez sportowych. Na jednej z nich podopieczni ustanowili nowy rekord Polski w dziedzinie szybkiej jazdy na 100 m. Na dystansie 100 m. zajął 14.7. Na 100 m. Główni (Piłki) pobili rekord Polski w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Podczas mistrzostw Warszawy w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Dla uczestników I rocznicy wyzwolenia Wybrzeża zorganizowano m. in. szereg imprez sportowych. Na jednej z nich podopieczni ustanowili nowy rekord Polski w dziedzinie szybkiej jazdy na 100 m. Na dystansie 100 m. zajął 14.7. Na 100 m. Główni (Piłki) pobili rekord Polski w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Podczas mistrzostw Warszawy w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Dla uczestników I rocznicy wyzwolenia Wybrzeża zorganizowano m. in. szereg imprez sportowych. Na jednej z nich podopieczni ustanowili nowy rekord Polski w dziedzinie szybkiej jazdy na 100 m. Na dystansie 100 m. zajął 14.7. Na 100 m. Główni (Piłki) pobili rekord Polski w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

Podczas mistrzostw Warszawy w podziemiu ciekawym tryście mistrza lady wiodłyniego zdobyła Kłucowa (Górnik Świętochłowice), a drużynowego Stal Poznań.

— Jak się nie chce ocieplić, to będziemy wiewioliwać w czasie mrozu i przy krzy — postanowiła czołówka bez sternika (Paradówki, Woźniak, Pomosć, Ciołek) i w niedzielę pomimo przejmującego zimna, jako pierwsza w Polsce osada, wychodziła na normalny trening na Wiśle. Łódź spuszczała po obłodzonego brzegu rzeki, a wiośląc nieraz zagraniła pod wiatr drobny łód płynący korytem Wisły. Mimo to trening udał się doskonale i osada postanowiła rozpocząć już normalną pracę na wodzie.

TYDZIEŃ W „SPORTOWCU”

Z niedługością dla napięcia zobowiązania sportowców dla uczestnika w rocznicy urodzin Prezydenta Białostaw Bierała i Święta i Maju. Obok historycznych zobowiązań przedkrytych, sportowcy z całego kraju zgłaszali wiele zobowiązań sportowych.

W wykonaniu podjętych zobowiązań pływacy Wybrzeża pobili i rekordów okręgu. We Wrocławiu Petruszewicz ustanowił nowy rekord Polski na 100 m. si. klas. — 2:14.17. W Warszawie ustanowiła szóstka wrocławskiego Ognia (Kędzia, Rybacki, Buczowski, Tolkaczewski) 4:10 m. st. grzb. w czasie 3:11.1. Nowy

rekord Polski pobił również w kategorii juniorów: Baderowa (Budowlani Chorzów) uzyskała na 100 m. st. dow. czas 1:17.

W marcu sztafetowych poprzedzających marza patrolowy ostatnim sztafetem generała Świerczewskiego wzięło udział 30 tysięcy młodzieży woj. rzeszowskiego.

W marszu patrolowym ostatnim sztafetem generała Świerczewskiego (Złazów — Jabłonna, 165 km) zwyciężył 1:22 — 1:22:16 przed Gwardią — 1:22:16 i ORZZ II — 1:22:17. Po przybyciu wszystkich patroli na mecie w Jabłonce odbyło się uroczyste zakończenie marszu, w którym wy-

— TWÓJ START W WYŚCIGU POKOJU

NOWY KONKURS
„SPORTOWCA”

Dziś podajemy tylko trzy pytania konkursowe, reszta szczegółów, jak wykaz na gród i terminy nadsyłania odpowiedzi — w najbliższym numerze.

Uwaga. Pierwsze pytanie: Dlaczego wyścig ten nazywa się Wyścigiem Pokoju?

Drugie pytanie: Najpiękniejszy przykład szlachetnego współzawodnictwa w dotychczas rozegranych Wyścigach Pokoju?

Trzecie pytanie: Które miejsce zajmie drużynowo Polska w V Międzynarodowym Wyścigu Pokoju?

A więc uważnie czytajcie najbliższy numer „Sportowca” w rubryce „Twój start w Wyścigu Pokoju”.

NA ANTENIE „SPORTOWCA”

Drugim zapamiętaj i piłki wodnej ZSRR brali udział w turniejach w Bułgarii i NRD, odnosząc w obu krajach wielkie sukcesy.

W Sofii w turnieju zapamiętaj dwie drużyny radzieckie łatwo pokonały swoich przeciwników: Węgry, Bułgarię, Rumunię. Kilka wyników: ZSRR 1 — Bułgaria 7:1, ZSRR 11 — Rumunia 5:0, Węgry 1 — Bułgaria 1:1.

W turnieju piłki wodnej rozegranym w Chemnitz dwa pierwsze miejsca zajęły drużyny — Moskwa 11 i Moskwa 1 przed Magdeburgiem i Chemnitz.

Radziejscy atleci ustanowili dwa nowe rekordy świata w podnoszeniu ciężarów w wadze piórkowej: Sankonow w tróboju wyniósł 335 pól rekord świata Pałsda (Egipci) osiągnął w kółce i 100 w wznoszeniu 35, bliżej wyniki Manguosa (Egipci).

Słynne regaty wioślarskie na Tamiźnie wygrała w tym roku ósmenka uniwersytecka z Kolonii. W jej składzie rozegrany podczas regat zwyciężyła.

Reprezentacja Szwecji zwyciężyła w meczu piłki nożnej na stadionie Colombes pod Paryżem z reprezentacją Francji 1:0. Wyścigi kolarskie na trasie Paryż — Nicea wygrali Louisa Bobel.

W mistrzostwach olimpijskich Francja na czole tabeli znajduje się po 25 meczach Nicea przed Lille. Ostatnie wyniki: Nicea — Lyon 1:0, Reims — Lille 1:0.

Wielki wyścig kolarski we Włoszech „Dokola Toskanii” wygrał Monesco. Bijał takte alawy jak Coppel i Barilli.

Wielki wyścig na przełaj w Glasgow rozegrany w konkurencji międzynarodowej wygrał Algierczyk Milou. Przeciwnik Belgijczyka Van der Pauwe. Faworyt Belszek (Anglia) był zadowolony. Warto podkreślić, że w pierwszym dziale zwyciężyło nie 6 Francuzów, co przewidywano, ale Marokańczyków. Drużynowo wygrała Francja przed Anglią i Belgią. Belski mimo zwycięstwa nie startował.

Dwa rekordy belgijskie w pływaniu ustanowili w Haeze i Schiedamers, pierwszy na 500 m motykiem 1:25, drugi na 100 m klasycznym 1:25.

Wyścig kolarski „Dokola Jeziora Lemńskiego” wygrał Kubler (Szwajcaria). Szwedzka drużyna piłkarska Bjurander zajmująca czwarte miejsce w lidze szwedzkiej wygrała w Brukseli z Daring 3:0.

A Jany (Francja) uzyskała na 100 m st. dowolnym czas 59,6 bliżej Emili, nio 59,7.

Francja zwyciężyła w meczu szachowym z Austrią, co po sukcesie nad Finlandią, stawia szeregami francuskich na jednym z czołowych miejsc w Europie ta bezkonkurencyjnymi szachistami radzieckimi. W wadze koguciej Tveitencja Francja uzyskała 21,5 w tróboju

Widzimy wyścig kolarski na przełaj o Mistrzostwo Warszawy. Kolarze — Juniorzy na stadionie Ogniwa.

N A S Z W Y Ś C I G

Dziś liczymy jeszcze tygodnie, niedługo liczyć będziemy dni, a wreszcie etapy i kilometry, gdy ruszy Wyścig.

Warszawa — Berlin — Praga, impreza gigantyczna, jedyna na świecie. Jesteśmy z niej dumni jako uczestnicy i organizatorzy, popularna jest wśród nas jak cel, któremu służy — jak pokój.

Gdy z Warszawy ruszą kolarze lub gdy kończą tu swój ostatni etap, niezwykły nastrój ogarnia nas wszystkich. Tłumy zwarły mi strzegami otaczają ulice, zamykają wielkie części miasta.

Miejsce tylko dla kolarzy, bohaterów naszego Wyścigu!

Któż ich nie pamięta, podających ulicami stolicy. Wspinamy

się na palcach, by przez głowy szczęśliwszych widzów zobaczyć kaskadę pierwszego kolarza.

W tym roku Warszawa żegna kolarzy, a wita ich Berlin i Praga. I w tym roku po raz pierwszy trasa wiedzie przez Niemiec Republikę Demokratyczną, przez Berlin, Dreźnie, Lipsk... Wyścig Pokoju przemierzy niemieckie drogi, pozdrowi naród niemiecki i przyjmie od niego pozdrowienia. Starty kolarzy na etapach NRD manifestowców będą solidarnością z walką narodu niemieckiego, rozdartej przez amerykańskich zbrodniarzy, walką o jedną ojczyznę i pokój.

Wyścig ten nie jest czystą atmosferą przyjaźni narodów, podkre-

ślanej na każdym etapie, na każdym kilometrze sportowej szlachetnej walki.

Czy ważne jest która drużyna zwycięży, który kolarz będzie pierwszy na mecie? Tak ważne, najbardziej ważne. Walka na trasie jest zaciekła, nieustępliwa jak każda sportowa walka. A im wyżej będzie sportowy poziom wyścigu tym lepiej spełni on swą rolę, tym więcej zyska zwolenników na całym świecie.

Wyścig Warszawy — Berlin — Praga to wspaniała, gigantyczna manifestacja sportowa na rzecz pokoju. Coraz więcej też słysząc o nim będzie świat!

E. Tr.

TRENER KIRALY: BRAK DYRGENTÓW GRY w GWARDII i CWKS

To było dobre spotkanie, chociaż kaptury pogody zmniejszały pilaryz do trewowania w stale zmieniających się warunkach.

Wygrasza załuszenie Gwardii, posiadająca od młodzieży CWKS.S. przeważnie bardziej dojrzała, ery, większej pomysłowości w przeprowadzaniu ataków i atak była skuteczniejsza. Tętno Stefaniusza słania na przekładzie do cyfrowo większego zwycięstwa gwardzistów.

CWKS.S. też znalazłszy na pochwalę, że ładna gra w polu, za chwilę mi wyrafinowaną, której kapitałnicy nie umieli wykorzystać. Ich samaryci są tak proste, że bez trudności odgadują je przeciwnik. Sama młodzież nie wystarcza — w nagrodzie CWKS.S. nie ma nikogo kto by im był polewność. To dzwonek — w Gwardii też nie ma takiego kierownika, na meczu improwizują i rolę Grace, Kohut lub Paikoo. W obu zespołach obrońcy i pomoc więcej potrafił niż mogą wdziałali kapitałnicy.

Mieły brak zwykłych przesłanów, brak podkładu „kryzysowców”. Brak umiejętności oddania celnego strzału. Podobnie łatwo jak piłkarze węgierscy, warte drużyny dopiero wadzą do zdobywania pomocy, ale nie koferu akcji celnym strzałem. Takich pojęć było dużo, imiel je Murdarski, Kohut, Jaskowski, Brojter, Szaladek i Olejnik — a bramki otki z nich nie zdobyli.

Na zdjęciu Stefaniusz wycałuje jeden ze strażników.

Foto C.A.P.

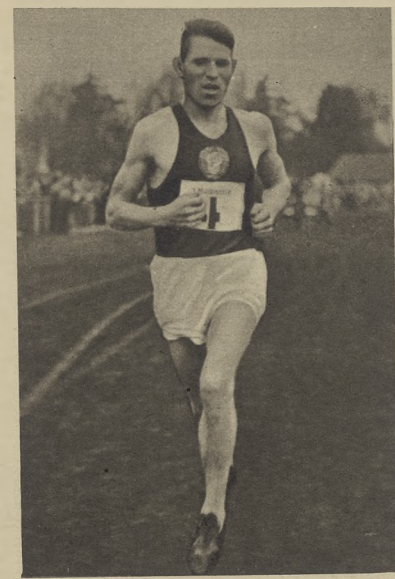

RECEPTA

Emila

Emil Zatopek w Starym Bolesławcu w czasie ustanawiania nowych rekordów świata w biegu godzinowym — 20 km 52 m i na 20 km czas 59:51.8.

Popow przez cały czas biegu górował nad przeciwnikami, wykazując znakomitą formę. Widzimy Popowa jak prowadzi ze znaczną już przewagą

Zatopek osiąga wybitne wyniki dzięki wyjątkowemu i systematycznemu treningowi, który prowadził w ciągu całego roku. Organizm jego posiada nadzwyczajną zdolność wytrzymywania długotrwałego obciążenia. Ten sportowiec czerochałki ma nadzwyczaj mocny system nerwowy i mięśnie.

Ciekawe są również i inne szczegóły — wzrost 174 cm, waga waha się od 64 do 69 kg, pojemność płuc około 5500 cm sześć, tętno z rana od 50 do 60 uderzeń na minutę. Ma obecnie 30 lat. Trenuje od 1941 roku.

W jaki sposób Zatopek przeprowadza trening? Na początku swojej kariery sportowej Zatopek używał najbardziej rozpowszechnionej metody treningu: w zasadzie był to bieg w zmiennym tempie. Przebiegał on 5 — 6 okrążeń na stadionie w tempie wolnym, przyspieszając w każ-

dym okrażeniu na odcinku etymetrowym. W następnych latach zmienił system treningu tworząc stopniowo inną metodę przygotowania do biegu na 5 i 10 km.

W zasadzie pozostał bieg w zmiennym tempie, ale już był dłuższy i z większą ilością odcinków, które przebiegał w tempie szybkim. Całą długość trenowanego dystansu Zatopek dzielił na szereg kolejnych odcinków: dłuższy odcinek przebiegał w szybkim tempie, krótszy w wolniejszym.

Długość odcinków przebiegana w szybkim tempie zależna była od tego, do jakiego dystansu przygotowywał się w tej chwili Zatopek, natomiast odcinki wolniejsze, w czasie przebiegania których jak gdyby odpoczywał, pozostawały zawsze prawie niezmiennie 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 km.

Przygotowywał się do biegu na 5000 m. Zatopek z reguły prze-

CZESŁAW FORYS

Z RADZIECKIMI

Drużyna polska została w Paryżu przyjęta bardzo serdecznie, tak przez organizatorów FSOT, redakcję „Humanité” jak i przez naturę. W Paryżu już wiosną. Przy pięknej pogodzie trenowali nasz biegacze dwukrotnie przed biegiem na trasie pola wyścigowego w Vincennes.

PARYŻ PRAWDZIWY

Opiekował się nami nasz sławny, wypróbowany przyjaciel Maurycy Baquet. Pokazał nam Paryż nie tylko od strony pięknych perspektyw, wspaniałych ulic i luksusowych sypialni dla bogaczy amerykańskich, lecz również Paryż robotniczy, pracowity i biedny — zruśnięty często w młodej trawie lasów nadających się na sałatkę na obiad. Pokazywał nam budynki i urządzenia sportowe Akademii Wychowania Sportowego w Joinville, które od lat nie mogą być wykorzystane — bo rząd nie ma pieniędzy na kulturę fizyczną, wydając je bez ograniczeń na wojnę w Vietnamie.

Uroczystości powitania drużyny zagranicznych odbywały się pod przewodnictwem naszego ruchu postępu we Francji Marcela Cachina, który obejmował także rolę delegata i przewodniczącego, witając ich z całego serca. Witając polską drużynę powtarzał, że postawia równocześnie siebie wielkiego przyjaciela, Prezydenta Bolesława Bierut.

W dniu biegu już od samego rana kilkadziesiąt tysięcy publi-

czności zapełniło wielkie trybuny pola wyścigowego Vincennes.

8231 uczestników chłopców, dziewcząt, mężczyzn i kobiet przybyłych z 8 krajów świadczyło o popularności tego biegu. Wśród zawodników francuskich w biegu brało udział przeszło 80 dziewcząt i chłopców z Poloni francuskiej z Paryża de Calais, Nordu, Wschodniej i Środkowej Francji. Jeden z nich, 18-letni Dąbkiewicz, ukończył się w kategorii mężczyzn na 15 miesięcy.

W MORZU KWIATÓW

Widok biegu, widok tysięcy lekkostrukturalnych w różnokolorowych koszulkach młodych ludzi, którzy ocalili wysiłek organizmów, wspaniale przygotowanie drużyny poszczególnych krajów, a zwłaszcza drużyny radzieckiej.

Bezapelacyjne zwycięstwo drużyny radzieckiej było dla publiczności jakby symbolicznym zwycięstwem idei postępu i wywołalo zachwyt tłumy. Do opinia Publiczności zsygnalizowała zawodników kwiatami i długo wiozowała na ich cześć. Serdecznie przywitał ich w łowcach Cachin i jego działacze m. innymi Auguste Lecours, redaktor Andre BHF, laureat Nagrody St. Lecomte. Osiwie ciągnęły się długo Okłaskom i okrzykiem nie było końca. Szczególnie frenetycznie wiozowała na cześć

biegał 200 m w szybkim tempie 100 w wolnym, znów 200 m szybko i 100 m i t. d. Czasami biegł w szybkim tempie 400 m a następnie 100 m wolnie.

Każdy jego trening (nie licząc wstępnej zaprawy, gimnastyki i t. p.) trwa od 40 minut do 1 godziny. Takie długotrwałe napięcie przy bardzo dużym wysiłku organizmu stwarza podstawy dla osiągnięcia przez Zatopkę wybitnych wyników. Czasami podczas tego samego treningu stosuje on bieg w szybkim tempie na 200 m i 400 metrów.

Oto jak wyglądał jeden z takich treningów. Początkowo przebiegał on w szybkim tempie 5 razy po 200 m.

Z jaką szybkością przebiegał Zatopek te odcinki podczas treningu? Prawie zawsze przebiegał go szybciej niż podczas zawodów. Na przykład, jeżeli na zawodach trzeba przebiec 5000 m z wyni-

kiem 14:10, to każde 200 m należy przebiec średnio w 34 sekundy. Podczas treningu więc Zatopek przebiega te odcinki szybciej, bo w 30 sekund. I to jest zupełnie naturalne, bo podczas treningu biegacz ma chwilę odpoczynku przez zmniejszenie tempa na odcinku 100-metrowym, po każdym przyspieszeniu.

Jakie wnioski można wyciągnąć z metody treningu Zatopki?

1. Zatopek podczas każdego treningu przebiega dystans dłuższy od tego, do którego się przygotowuje. To znaczy, że prawie podczas każdego treningu rozwija w sobie wytrzymałość.

2. Podczas treningu Zatopek przebiega większą część dystansu z szybkością wyższą niż na zawodach. W tym wypadku treningu on szybciej i wytrzymałość w szybkości.

BIEGACZAMI W PARYŻU

Generalissimusa Stalina — Wódza Światowego Obozu Pokoju. W okresie groźb i zwycięstw brał udział najznakomitsi biegacze Francji, jak El Malbrouh, Hassenne, Ladoumègue. Ladoumègue zachwycał się wielką klasą Popowa i innych, w szczególności zaś podziwiał formę znaną Kazanowa, który zdaniem jego jest pewnym kandydatem na medal olimpijski w biegu na 3000 m z przeszkodami. Podkreślał przy tym wielką zasługę Denisowa — trenera Kazanowa. Denisow był przedtem biegaczem na 800 m (1:51,8).

W porównawczym przemówieniu Marcel Cachin powiedział, że tegoroczny bieg „Humanité” ma dla komunistów francuskich duże znaczenie. Próby wielkich rzęs publiczności jest manifestacją walki ludu francuskiego o pokój, ludu, który walczy i będzie walczy ze wszystkimi siłami przeciwnymi podlegającym wojnie w swoim kraju, ludu, który nigdy nie zgodzi się walczyć przeciwko Związkom Radzieckim.

L'HUMA DLA WSZYSTKICH

Marcel Cachin składając gratulacje zwycięzcom drużyny radzieckiej stwierdzał, że w Związku Radzieckim 10 milionów sportowców dysponuje 20 000 stadionów, a rząd radziecki na sport przeznaczają 1 700 miliardów franków rocznie. Rząd francuski zaś, na sport przeznaczają tylko 5 miliardów franków, a nie lepiej pieniędzy

na wojnę w Vietnamie, która kosztuje 2 000 miliardów franków.

Kończąc Marcel Cachin zwracał się do widzów, w którym bieg „Humanité” zgromadzi reprezentację sportowców całego świata zjednoczonego w obwoje pokoju.

CZ. FORYS

PRZYGOTUJEMY SIĘ LEPIEJ. Na nasze zaproszenia o formie polskich biegaczy, Czesław Foryś odpowiedział:

— Polscy biegacze nie byli dostatecznie przygotowani. Wiedział to było w biegu, zwłaszcza w jego drugiej części. Kłasa słab była w jego szybszej formie na dłużej lepszą lokalnie.

Dlaczego nie startowało w tym biegu wielu doskonałych i postępowych długodystansowców francuskich?

To skutek terronu, jako zastanowiła szczególnie w tym roku Francuska Federacja Lekkoatletyczna inspirowana oczywiście przez rząd. Zawodnicy klasy Mimou, czy El Malbrouh byli się po prostu szczył w okresie Olimpiady.

Obaj ci biegacze wyrzucili gotowi startu w Polsce. Powiedzieli, że start w Polsce byłoby dla nich prawdziwą przyjemnością.

Czy w przyszłym roku bardziej zaprezentujemy się biegiem L'Humanité?

Oczywiście. Będziemy dążyli do wystąpienia licznej i dobrze przygotowanej drużyny.

Mimou

O WIDZIAŁEM, CZEGO SIĘ NAUCZYŁEM

Główny sędzia wielkiego turnieju bokserskiego w Moskwie, masywny mistrz sportu ZSRR Iwan Słapanow powiedział na wspólnym poturmurowym zebraniu trenerów, sędziów i działaczy bokserskich:

— Sędziowie mają bezpośredni wpływ na styl, technikę i kierunek rozwoju sportu pięściarskiego.

Zgadnam się z tym twierdzeniem Słapanowa i postanowiłem je uzasadnić.

Rozpocznę od zespołu, który bezapelacyjnie wykaże w ringu swą przewagę nad wszystkimi innymi zespołami, i nie odda więcej niż 4 punkty w sześciu meczach — od zespołu radzieckiego.

Wartość zespołu radzieckiego podnosi fakt, że przeszczepił on bezwzględnie przepisów i zasad w walce.

Statystyka wykazała, że w czasie turnieju słoczono 154 walki i udzielono znaczną ilość napomnień — bo aż 135. Powód udzielenia takiej ilości napomnień postaram się później wyjaśnić. Chciałbym natomiast zwrócić uwagę na to, że najmniejszej napomnień otrzymali zawodnicy radzieccy.

Obserwując pracę sędziów radzieckich, zrozumiałem, że stawiają oni sobie za zadanie przede wszystkim ochronę zdrowia zawodników i dlatego z całą surowością i bezwzględnością karzą za najmniejszą nawet brutalność lub stosowanie „tricków” godzących w zdrowie zawodnika lub zmniejszających jego wartość bojową.

Ten sposób sędziowania został w pełni uznany przez wszystkich przyjezdnych sędziów.

W praktyce przekonałem się, jak bardzo radzieccy sędziowie bokserscy wyprzedzili nas pod tym względem i przyznali się do podniesienia poziomu swoich pięściarzy.

Natomiast przyjęcie przez wszystkich sędziów zasady natchmienia i surowego naganiania na wszelkie wykroczenia spowodowało właśnie tak znaczną ilość napomnień.

BŁĘDY RUMUŃ

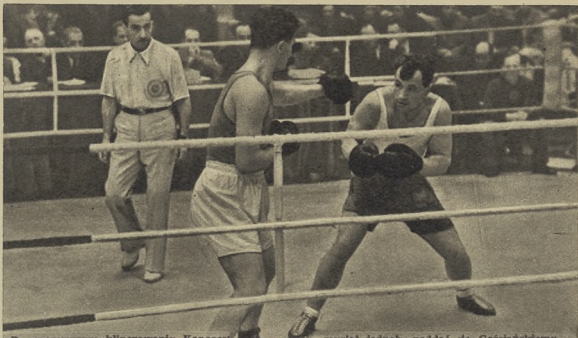
Przyjrzyjmy się teraz drużynie, która w przeciwnieństwie do zespołu radzieckiego nie wykazała się czystością prowadzenia walki i otrzymała najwięcej napomnień — drużynie rumuńskiej.

Drużyna ta składa się z bardzo młodych i bardzo dobrze zapowiadających się pięściarzy. Są oni bardzo silni fizycznie, odważni, szybki i wnoszą do walki dużo temperamentu.

Drużyna rumuńska posiada w

swych szeregach kilku wybitnych zawodników, dzięki którym potrafili być groźną dla każdego przeciwnika. Do nich należy przede wszystkim znany ze swego zwycięstwa nad Strzeżbko-wem w czasie Turnieju Jubi-leuszowego PZB w Warszawie i zwycięzca XI Akademickich Mistrzostw Świata w Berlinie Linka, oraz niebezpieczny w walce półciężkiej, posiadający pięści-ny cisa Crobolatu.

Mimo uzyskania w turnieju kilku dobrych wyników, jak np. zwycięstwo nad Węgrami i re-

Po uporczywym kilnczowaniu Kapocesi

musiał jednak pędnąć się Gościńskiemu.

NA SZACHOWNICY DYSKUSJI

Arcymistrz ZSRR S. Flohr (po lewej) rozgrywa partię z mistrzem M. Tajmanowem.

SZACHY NIE SĄ SPORTEM

Jako byś sportowiec, a jednocześnie miłośnik szachów, dyskutując niejednokrotnie na temat czy szachy są sportem, doszedłem do wniosku, że gra ta w szachym wypadku nie jest sportem.

Przez słowo sport rozumiemy: rozrywkę, zabawę, gry wykonywane w celu podniesienia sprawności ciała, a więc sprawności fizycznej.

Szachy rozwijające tylko intelekt (siedzenie godzinami nad szachownicą nie rozwija sprawności fiz.) nie mogą być zaliczane do sportu. Wszelkie próby nazywania szachów sportem intelektualnym są śmieszne, bo do kultury fizycznej nie możemy zaliczyć kultury intelektualnej.

Co do emocjonalności szachów to zgoda, ale niejednokrotnie widziałem kibiców silnie emocjonujących się grą w karty, która przecież nie jest sportem.

Niektórzy ludzie mogą wysnuwać przeciwko mojemu wnioskowi opierając się na tym, że szachy podlegają GKPK. Uważam jednak, że decyzja GKPK została powzięta nie dlatego, że szachy są sportem, ale dlatego, że ograniczają ich charakter zewnętrzny mają cechy sportu.

— * FL. PR.

(Czy tak jest w Istocie dowiemy się niebawem, przyp. red.)

SZACHY SĄ SPORTEM

Sama gra w szachy nie podnosi uprawnień sprawności naczynych mięśni, ale ma wiele wspólnych cech z innymi dziedzinami sportu. Szachy jak in-

ne konkurencje sportowe wymagają: a) dobrego przygotowania kondycyjnego i sportowego trybu życia, b) systematycznego treningu, c) zespołu wiadomości teoretycznych i taktycznych.

Biegacz, który ogranicza swój trening tylko do „łatwian” z mniejszą lub większą korzyścią, nie osiągnie nigdy dobrych wyników. Nie osiągnie również dobrych wyników szachista, który „lenuje”, „matuje” całym wieczorem słabszych przeciwników.

Aby osiągnąć dobre wyniki w grze w szachy, trzeba długiego, racjonalnego i systematycznego treningu — jak w innych dziedzinach sportu.

Trzeba przede wszystkim pogłębiać swoje wiadomości teoretyczne i taktyczne, oraz zwrócić uwagę na dobre przygotowanie kondycyjne. Wiadomości teoretyczne są zawodnikowi konieczne, nie potrzebne do racjonalnego treningu — każdej konkurencji sportowej.

Dobra taktyka jest podstawą prowadzenia w sporcie. Dobrze rozegrana taktyczna partia szachów — to dobrze rozegrany bieg na 5 km. Myśleć trzeba bowiem nie tylko przy szachowniccy, ale i na bieżni czy boisku. Szachy wymagają doskonałej sprawności myśli, można je więc nazwać — „gimnastyką specjalną umysłu”.

„Gimnastyką przygotowawczą” do gry w szachy winna być praca nad podniesieniem sprawności fizycznej organizmu. Dobrą sprawność fizyczną osiąga się przez trening sportowy: lekkość, gry sportowe, gimnastykę, narciarstwo. Dobra kondycja to przede wszystkim dobre samopoczucie, radość życia, chęć do pracy i treningu.

Rajmund Machura

mis z Czechosłowacją, drużyna rumuńska nie była wysoko notowana na ringu moskiewskim. Dlaczego?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, musimy wrócić do statystyki udzielonych napomnień.

Jak już zaznaczyliśmy, zawodnicy rumuńscy otrzymali największą ilość napomnień. Najwięcej za bicie nasadą dłoni i za niebezpieczny atak głową.

Rekord w swoim rodzaju pobili najbardziej utalentowani, lecz nieczysto walący Linka, który w pierwszych walkach był 3 razy dyskwalifikowany, a łącznie „zainkasował” 12 napomnień, tj. więcej niż cała drużyna radziecka.

Charakterystyczne było, że znaczną ilość napomnień otrzymali zawodnicy rumuńscy w pierwszych dniach turnieju. W dalszych walkach zachowywano znaczną poprawę stylu i czystości.

Członkowie kierownictwa ekipy rumuńskiej wyjaśnili nam, że sędziowie rumuńscy przede wszystkim wysoko oceniają atak i silne ciosy, a nie reagują na czystość ich zadawania. W rozmowie z nimi sędziowie rumuńscy przyznali, że nie punktują lewych prostych, jak również nie punktują skutecznej obrony — np. uników, biorąc tylko pod uwagę ciosy ciężkie. Ten sposób sędziowania przy-

czynił się w znacznej mierze do tego, że zawodnicy starają się jak najsilniej bić, zanedbując wyszkolenie techniczne, co w konsekwencji odbija się ujemnie na czystości walki.

Dzięki turniejowi — dzięki braterskiej i przyjacielskiej atmosferze, która panowała na ringu i poza ringiem, trenerzy i sędziowie rumuńscy poznali owe błędy w dotychczasowym szkoleniu i znaleźli właściwą i niezawodną drogę poprawienia swego sposobu sędziowania i trenowania.

CZYSTOŚĆ W RINGU

Pod względem czystości walki i ilości otrzymanych napomnień

zespół polski był notowany za-raz za zespołem radzieckim. Nasi zawodnicy otrzymali 6 napomnień za niebezpieczny atak głową, 5 za nieprawidłowe ciosy nasadą dłoni i 3 za przytrzymanie — czyli za tego rodzaju przekroczenia, które występują często na naszych ringach i na które nasi sędziowie niedostatecznie reagują.

Dodrożenie turnieju moskiewskiego — posłuża sędzom polskim do dalszego podniesienia swego poziomu i do zestrzeżenia czujności w ringu, aż do zupełnego wyeliminowania u naszych pięściarzy nieprawidłowych ciosów i niebezpiecznego sposobu prowadzenia walki.

Uśmiechnij się!

Skok pływacki i upadek dziewczyna. Sportowe wyrobienie przydaje się, jak widać, na lądzie i w wodzie.

SZACHOWE MISTRZOSTWA DRUŻYNOWE

Oprócz indywidualnych zawodów szachowych, jak mistrzostwa kraju, miast, turnieje międzynarodowe, odbywają się również rozgrywki drużynowe o tytuł mistrza kraju. Stają do nich zespoły poszczególnych instytucji, zrzeszeń sportowych, klubów wojskowych. Rozgrywki są trzyetapowe. W pierwszym etapie odbywają się walki na szachblich wojewódzkim.

Uczestniczą w nim najlepsze drużyny powiatowe i najlepsze zespoły w ramach danego województwa. Do półfinału dopuszcza się zwycięzca, a w silnych ośrodkach, jak Warszawa, Kraków, Łódź, Śląsk nawet po dwie pierwsze drużyny.

24 DRUŻYNY W PÓŁFINALE

Półfinał składał się z 24 najlepszych drużyn, które podzielono na cztery grupy, a to: 1. Północną; 2. Środkową; 3. Południową; 4. Zachodnią.

W grupie pierwszej pewnie zwycięstwo odniosła Spójnia — Bydgoszcz z mistrzem Szapielmem na pierwszej szachownicy. W grupie drugiej na pierwsze miejsce wyszedł Kolejarz — Warszawa, który wygrał wszystkie spotkania i wyprzedził zaledwie o pół punktu Ogniwo — Warszawa.

W Kolejarzu na pierwszej szachownicy grał mistrz Cawlkowski, w Ogniwie mistrz Plater. W trzeciej grupie zakwalifikował się do finału Kolejarz — Kraków z Ciejką na pierwszej szachownicy. W ostatniej wreszcie grupie na czoło tabeli wysunął się AZS — Gliwice z Dzięciolskim i mistrzynią Polski Holuj.

TURNIEJ FINALOWY

W ostatnich dniach marca odbył się turniej finałowy czterech zwycięzców grup. W skład drużyny wchodziło sześciu seniorów, junior i kobieta. Kolejarz bronił tytułu mistrza kraju.

M. WRÓBEL

MOJA RĘKA TYM RAZEM ZAWIODŁA

Nawrocka trafia floso.

— Przegrana z Nawrocką należała do nielicznych meczów porażek. Muszę przyznać, że Włoch florecista sprawiał mi niespodziankę w finale; przez cały turniej — aż do tej walki — prowadziłem prowadząc zwycięstwo.

— I nie tylko grałem ten turniej — odpowiadałem skromnej mistrzyni świata. — Swoją zwycięską podróż po piąstach Węgier, Europy i świata rozpoczęła bowiem Iwona Elek już przed 20 laty na mistrzostwach Europy w Budapeszcie w 1923 roku, gdzie zdobyła srebrny nadzwyczajnym talentem wermurczył.

— Potem przyjechała Iwona Elek do Berlina w 1936 roku — wspomina Elek. — Zdobyla złoty medal.

— Lata panowania faszyzmu w naszym kraju były dla mnie bardzo ciężkie. Nie tylko, że nie mogłam walczyć ze względu na moje pochodzenie, ale po prostu starano się mnie „wykończyć” raz na zawsze.

— Przetrwałam jednak to wszystko i dziś żyję nowym, pięknym życiem. Pierwsze dni na wolnych Węgrzech były ciężkie: braliśmy niemało bez sprzętu, w halach szubronych przez uciekających z naszego kraju hitlerowców. Jednakże dzięki naszemu ludowemu rządowi, stanaliśmy szybko na nogach.

Stale trenuję i uczę młodzież, a zwłaszcza dziewczęta, przygotowującą się do Olimpiady w Londynie. Po 12 latach

zdobyłam po raz drugi złoty medal, bijąc znaną Dunę Lachman.

Po tym wielkim sukcesie Elek nie schowała floretu do kąta. Nadal pracuje nad sobą i nad innymi, walcząc i zwyciężając.

— W zeszłym roku znów spotkałam się z Lachman. Było to w Sztokholmie, na mistrzostwach świata. Dunia walczyła doskonale i na chwilę straciłam nadzieję, że zdobędę ten zaszczytny tytuł dla mojej ojczyzny.

I rzeczywiście tylko na chwilę, bowiem wynik tego decydującego spotkania brzmiał 4:3 dla Elek.

Rozstajemy się z Iwoną Elek, życząc jej powodzenia w czekającym ją w Helsinkach boju o trzeci złoty medal olimpijski.

Iwona atakuje.

JESZCZE DWA SŁOWA
BUDAPESZCIE

Trudny egzamin budapeszteński dał w efekcie wiele cennych sukcesów. Młodzieżki 19-letni Rydz dotarł do finału w turnieju klasyfikacyjnym produkujących szpadzistów węgierskich, zajmując ostatecznie 6 miejsce, przy czym na podkreślenie zasługuje, iż w finale pokonał on między innymi zwycięzcę turnieju Berzenyiego w stosunku 3:0.

Dobrze spisała się mistrzyni Polski Nawrocka, która wśród najlepszych florecistek węgier-

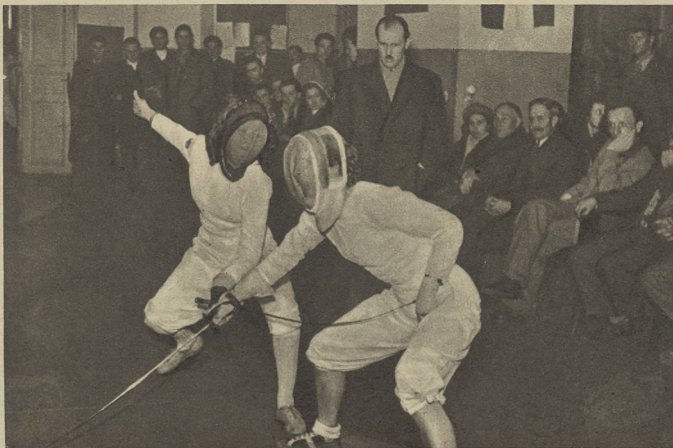
skich uplasowała się na 3-cim miejscu a w finale turnieju była jedyną, która pokonała kilkakrotnie mistrzynię olimpijską i świata Iwonę Elek.

Do sukcesów zaliczyć należy zwycięstwo Zabłockiego w oficjalnym spotkaniu z akademickim mistrzem świata z roku 1948 Karpatim. Czajkowskiemu i Pawłasi nad mistrzem świata Gerevichem, minimalną przegraną Twardokensa w spotkaniu floretowym ze zdobywcą brązowego

medalu na Olimpiadzie londyńskiej — Masłajem i wiele innych. Do sukcesów trzeba także dobrać nasze zwycięstwa w spotkaniach z czołowymi klubami Budapesztu „Petöfi” i „Haladás” jak również nieznaczna przegrana 2:0 z najlepszym klubem węgierskim „Honvéd”, w którego składzie wystąpiło aż 5-ciu węgierskich olimpijczyków.

Obok tych niewątpliwych osiągnięć naszych zawodników należy także zwrócić uwagę na braki i niedociągnięcia. Stwierdzono

przede wszystkim, że w walkach ze słabszymi przeciwnikami na stopie często u naszych zawodników osłabienie koncentracji, doprowadzające do niespodziewanych porażek. Zawodnicy nasi nadal jeszcze za mało myślą w czasie walk i dlatego liczne są wypadki, iż nie umieją oni odpowiednio nastawić się do walki i taktycznie rozwiązać spotkania. Tymi brakami należy się obecnie bardzo intensywnie zająć. (Wzrost z oceny E. Wiercorka kierownika drużyny z ramienia GKKRP)

Pawłowski w czasie swojej pięknej walki z Szendel.

STANISŁAW POREBSKI

PRZEZ PIERŚCIEN NA ŻABIĄ NIŻNIĄ

Mnich od strony Morskiego Oka.

W roku 1875 Węgierskie Towarzystwo Karpackie uregulowało sprawy przewodnictwa po połud stronie Tatry, co Tow. Tatrzańskie załatwiło po stronie polskiej.

Ciekawa jest wzmianka z tych czasów w Pamiętniku Węg. Tow., że wszystkie schroniska tego Towarzystwa otwiera się takim samym kluczem. Turysta, któremu klucz powierzono, mógł się dostać do każdego z tych schronisk.

Niemiec Wiktor Lorenz opisał je („Niezapomniany nocleg w Tatrach” Pam. Węg. Twa z r. 1876), jak będąc na wylocie z Tat-

trach i kąpiąc się w Popradzkim Stawie, poróżnił na brzegu pierścien. Przypomniał sobie o tym idąc do Morskiego Oka przez Koprową Przełęcz. Nie chciał o puścić jednak towarzyszy. Pierwotnie miał zamiar wracać przez Żelazne Wrota. Gdy jednak stał nad Morskim Okiem, zniechęciła go przełęczka, będąca najniższym zagłębieniem w grani, jaka się rozciągała przed jego oczyma.

Przewodnik Ruman, gdy się dowiedział o co chodzi, stanowczo odmówił mu towarzysztwa. Lorenz próbował go skłonić ple-miedzi, ale daremnie. W końcu

K. PROGULSKA

PIÓREM PO ŚNIEGU

ISTATNIO dużo pisano w prasie o naciąganiu. Mistrzostwa poszczególnych zjazdów, przygotowania do Olimpiady, Olimpiada i Mistrzostwa Polski dały okazję do różnych typów wiedzy, wyrażenia ocen i udzielenia wskazówek. Niefachowość i bezpodstawność niektórych zarzutów napysłu zawodnikom dużo krui.

Zaczynamy od sprawy Barbary Grocholskiej. Autor to artykułu zatytułowanym „Dlaczego Grocholska przegrwała” pisze np.:

„Grocholska postanowiła w pozostałych konkurencjach odnieść miazdzące zwycięstwo i zgubiła ją własna zarozumiałość... musi się ona oduczyć fochów, pozay i lekceważenia zarówno przeciwników jak i frazy”.

W rzeczywistości Grocholska jest wyjątkowo skromna, bardzo bezpośrednia, ma wesołe usposobienie, zupełny brak skłonności do fochów, jest bardzo naturalna i ani na milimetr nie zadziara nosa. Baśka jest nerwowa i jej trema przed startem jest wśród nas znana, ale złościwa krytyka na pewno jej z tego nie uleczy. Skąd autor zacciąpnął wiadomości o jej zarozumiałstwie, pozostaje itp.?

A teraz sprawa druga — fałszywość niektórych artykułów o naciąganiu. Porada udzielona czołowej zjazdowiczynie M. Kowalskiej, by wróciła do biegnia płaskich śladów, że jej autor nie

Grocholska — „musi się ona oduczyć fochów”.

Pol. W. Werner

zna jej poprzednich wyników stanu zdrowia.

Oceną zaś skokowej formy Ja na Kuli jest chyba nieporozumieniem. Autor pisze:

„Jan Kula, był cieniem dawnego Kuli. Z dawnej chwały pozostały mu tylko dobre wybitnie i naprawdę znakomite lądowanie” — gdy każdy kto interesuje się skokami wie, że mocną stroną Kuli jest piękny i spokojny lot, a natomiast ułębienie i lądowanie ma słabsze, chociaż, gdy ktoś dobrze się wybiła i ląduje to nie jest takim cieniem...

Dużo nerwów napysu nam też niektóre sprawozdania z Olimpiady. Żeby tylko przytoczyć taki fakt. Po biegu zjazdowym kobiet przyszła taka gonitwa za sensacją wiadomości, że Kodelka nie ukończyła konkurencji ponieważ

„prawdopodobnie uległa wypadkowi albo ominęła bramkę”. Skutkiem takiej niesfobliwej „wiadomości” przerażony ojciec Kodelskiej, po nieudanych próbach dowiedzenia się czegoś konkretnego w warszawskich redakcjach, połączył się telefonicznie z Olsą i pierwszy raz pyta: „czy Tereska cała?”

Dla dobra sprawy — zafundowmy jej, czy też czasem zmniejszenie złośliwości na korzyść fachowości nie wyszłoby na zdrowie tak zawodniczkom jak i krytykom?

wziął się na „spasób” i zagroził przewodnikowi, że w gazetach ogłosi o jego lichorzności. To poskutkowało. Lorenz pożegnał się z towarzyszami, którzy wracali przez Polski Grzebień i późno wyruszył nad Czarny Staw. Było mu pilno, gdyż bał się, że ktoś odnajdzie jego pierścień. Niebawem mgła zalała świat wokół. Zachowując obrany kierunek, Lorenz dostał się do kominka, którym wolno posuwano się naprzód, wśród dużych trudności. W końcu olbrzymia ściana śniega zagroziła drogę. Stało to się w czasie, gdy na chwilę mgła zelżała i przez wąską szczelinę, wiadąc było już węgierską stronę. Na płaszczyźnie o powierzchni półtora metra, trzeba było spe-

dzić noc, gdyż zrobiło się ciemno. Lorenz włożył na siebie cztery pary dolnej bielizny. 5 kosztów i okrył się płedem, mimo to trząsał się z zimna. (Nie wiadomo jak ubrany był przewodnik — przyp. red.). Gdy w pewnej chwili sięgnął do worka, aby z niego wydobyć manierkę z wodką, przewodnik chwycił manierkę i bagałym głosem przemówił:

— „Panie, przecież Pan nie pozwoli swemu przewodnikowi umrzeć z zimna!” Turysta zapewnił go, że nie miał wcale tego za miarę i oczywiście podzielił się wodką. W chwili, gdy przyłożył manierkę do ust, Ruman przytrzymał flaszkę, aby Lorenz nie wypił za dużo.

Skoro nadzedł wreszcie brzask,

rozeszły się mgły. Dalsza droga zamierzonymi kominkiem wydawała się niemożliwa. Wobec tego zeszli niżej, wzięli się w lewo i wyszli około 60 metrów powyżej przełęczki. Uwagę Lorenza zwrócił mały stromy szczyt, kształtem podobny do zaby. Był to Zabi Kuh, który tak ważną rolę miał odegrać w historii turystyki tatrzańskich.

Stąd łatwą drogą i szybkim marszem dostali się nad Popradzki Staw.

Pierścień leżał na swoim miejscu.

Temu „romantycznemu zdarzeniu” towarzyszył bez wypadku — przyp. red.), zawiązujemy pierwsze wyjście na Żabią Przełęcz Niżnią. Przejście to jednak niko-

go nie nęciło i poszło w zapomnienie. W dodatku nazwy, jakich używał Lorenz w opisie wycieczki (Meeraugspitze, Waga lub Waha, Kopa nad rybym, Kopa nad Morskym) raczej zaciemniają sprawę. Dopiero Roman Kordys (p. „Taternik” r. 1907, zeszyt 1-ty) wyjaśnił na podstawie badań na miejscu, że chodzi tutaj o tę właśnie przełęcz, powtórzoną na mniej więcej tą samą drogą, dopiero w 30 lat później!

Także Dr M. Świerż próbował spinać żłebem Lorenza i wyszedł z towarzyszami na Przełęcz Żabią Wyznią. Mogł tu stwierdzić dokładność opisu tej drogi, a na owe czasy, niezwykłą śmiałość zamiaru Lorenza (p. „Taternik” 1913 r., zeszyt 1).

Jedna z pierwszych wycieczek „wypoczywając na Polskim Grzebieńiu.”

Jerzy Zaleski

Z J A Z D

W blasku słońca skąpany, bójecznie szczęśliwy
leżał stok z nieskalanym wytoczony srebrem
Zda się od lat nikt nie tknął śniegowej pokrywy,
dźwięk żaden ciszy sennie nie zdolał rozdrzeć

Nagle w mlecznych oparach na garbie wysokim
zamajaczył punkt czarny. Cicho na kształt zjawy,
szybkością, której ludzkiem nie uchwyć szkieł
runął to otchłań jak pocisk w obłoku kurzawy

Zuchwałym ślizgiem rozpruł słoneczną krzywiznę,
stok przekroił zygazkiem w błyskawicznym pędzie,
skoczył, przesadził mudy, srebrnym pędem bryzgnął
i za nagłym załomem zdradził krawędź

znikł. Znowu wychynął. W drodze stały śnieżarki ciche
Narciarz ziemską sztuką zderzenia unikał,
gwałt strzałki tuż przy ziemi jak młodzieńcy wicher
i światłem pędu rozwałił czuły zagajnika

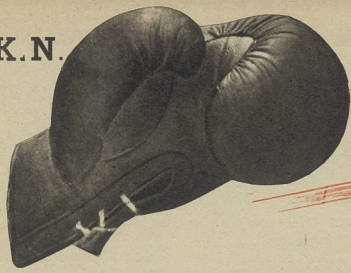
Przeleciał. Cień roztopił się w białej przestrzeni...

Jeno w dali gniące dwie nart koleiny
zostały, pogrążone w samotnym marzeniu
o czarowym szaleństwie zakopiańskiej zimy.

Kodełka na mistrzostwach Polski.

Fot. W. Werner

PODWÓJNY WOKAULT

OPOWIADANIE

SYTUACJA materialna Lucjana Baret była nie nadzwyczajna.

Bedac przed wojną intynerem, podczas okupacji niemieckiej aktywnym członkiem ruchu oporu, obecnie nie mógł znaleźć pracy w swojej specjalności, gdyż partykanci nie mieli dobrej opinii u właścicieli fabryk. Wtedy Baret przypomniał sobie, że był kiedyś mistrzem bokserskim. Paryż w wadze półśredniej i zdecydował spróbować szczęścia.

Powiadło mu się. Dobra sobie kilku zdolnych uczniów, wśród których Karol Dumon, mimo że występował na ringach, zaledwie drugi rok, zdobył już sławę prawie ze najlepszego boksera Francji w wadze lekkiej. W każdym razie, oficjalny mistrz wszelkimi sposobami unikał z nim spotkania.

Jednak interesy Baret szły słabo. Nie był menażerem zwykłego typu, właścicielem, a tani bokser-skiej i machery zawodowego ringu odnosił się do niego lekceważąco. Dlatego był niezmiernie zdziwiony, gdy sam Corval, najwęższy gesselierz powojennego Paryża zaprosił go do siebie.

Corval — okrzyki jak balon, o czerwonej nalanej twarzy, naskiego wzrostu, ze zwykłym sobie cynizmem wyłuszczył powody, dla których był mu potrzebny Lucjan:

— Przyjechał do Paryża Fogg — mistrz amerykański w wadze lekkiej. Najpierw urządź spotkanie z twoim Karolem. W trzeciej rundzie Karol położy się pod ciążą me Fogg.

Baret podniósł się z fotela i wziął kapelusz.

— Czekaj, czekaj! Corval zrecznie wyrwał z rąk Lucjana kapelusz i gestykuluje krótkimi rękami zaczął mówić:

— Karol wygrać z Foggim nie może. Fogg na pewno zwycięży. Dlaczego byś nie miał zarobić trochę dolarów? Bożym, Amerykanie tyczą sobie zwycięstwa Fogg, a z nimi sprzeczać się nie można!

— Wiesz co, Corval! — zaczął Baret, zająknął się, pomyślał i zdecydowanym głosem powiedział:

— Przecież mój chłopiec nie miał dotychczas ani jednej nie-uczwierwej walki...

— Ależ i nie będzie miał! Fogg na pewno go pokona. My umawiamy się tylko w której rundzie Ty jesteś menażerem, członkiem interesów. Utrwimy coś niedość Amerykanom. Ani ty, ani twój uczeń nie będziecie pokrzywieni!

Lucjan wzruszył ramionami — Dobrze. Pomówię z Karolem i wieczorem zadzwoń do ciebie.

Tego dnia Lucjan długo walczył się po ulicach. Przypominał sobie szczególnie rozmowy z Corvałem, obrażał się początkowo, lecz później uspokoił się i po rozważeniu propozycji, skierował

się zdecydowanym krokiem do domu, w którym mieszkał jego ulubiony uczeń. Karol był w domu. Lucjan przywitał się, podszedł blisko do niego, położył mu rękę na ramieniu i spoglądając w oczy zapytał:

— Karolu, czy chcesz się spotkać z Tommy Foggim?

— Oczywiście Karola — wielkie szare oczy pod kaszanową czupryną — zabłysły.

— Z mistrzem amerykańskim? Ależ oczywiście! Gdzie i kiedy?

— Zgoda. Prawda, Karol się obraża, ale myślę, że go przekonam.

Podczas ważenia bokserów zjawili się kapitan Smith — adiutant amerykańskiego generała Philippa, który się zainstalował we Francji. Do wyniku zapowiedzianego spotkania generał przywiązywał wielkie znaczenie. Po skończonym ważeniu Smith pozostał sam na sam z Corvałem.

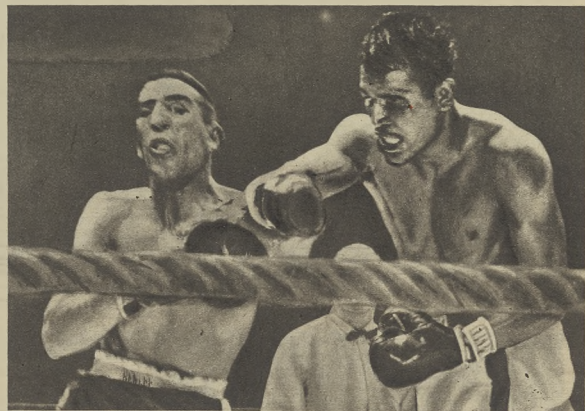
rowne wybijali się szaro-zieloną płamą w fotelach przy samym ringu. General Philippa zwrócił się do Smitha:

— Czy wszystko w porządku?

— Fogg poknie Francuza jak ostrzykę

— Ale Dumon miał niezłe wyniki!

— Kogo on zwyciężał? Francuska miernota! Teraz ma przed sobą mistrza Nowego Jorku. Sprawa zupełnie pewna.

— Tu Fogg przyjechał do Paryża i mecz może się odbyć za tydzień.

— Dziękuję, to wspaniale!

— Ale — tu Lucjan zrobił pauzę i wolno wymawiając słowa mówił: — Corval proponuje tobie przegrać mecz przed nokaut i przysłać za to duże pieniądze. Karol zbladł.

— Lucjan! Kiedy faszyści Niemcy panoszyli się w Paryżu, nie byłem wtedy dorosłym, ale pamiętam wszystko.

Wtedy Niemcy... dziś Amerykanie... Ja nie chcę takiej walki! Nie chcę żadnych dolarów!... Lucjan, czy to możliwe, żebyście się zgodziło?

W zapytaniu Karola było tyle prawdziwej rozpacz, że Lucjan pośpieszył z odpowiedzią:

— Nie, mój chłopcze! Nie mój drogi... i trener wziął w ramiona swego ucznia.

— Dziękuję ci, Karolu! Fogga zmusim do walki. Jutro rozpoczniemy trening.

Wzrotem Lucjana Baret zadzwonił do Corvala.

— No więc, umówiliście się co do przebiegu meczu? — zapytał Amerykanin.

— Może być pan spokojny! Tylko będę miał jeszcze dodatkowe wydatki...

— Oczywiście... a kto sędzieju spotkanie?

— Belgijczyk Verhaven — stary, doświadczony sędzia, obywatel neutralnego państwa.

Sędziąw będzie Holender van Horn. Często sędziował w Ameryce i doskonale zna się na rzeczy. Jest sierżantem u nas, ale nawiądko ma neutralne. Wcale nie jest gorszy od waszego...

— Ale jak się zachowa publiczność? Przecież pisma już ogłosiły...

— Powiedzie reporterem, że Belgijczyk zachorował, a choremu" dacie od mnie pięćdziesiąt dolarów... Na lekarstwo.

— Będzie wykonane...

Wielka sala przepiękna publiczności. W pierwszych rzędach uroczystie zasiadli stali bywalcy modnych restauracji i premier teatralnych. Amerykańscy ofice-

Tymczasem w rozbiaralni Fogg decydowała się ważna kwestia: czy wyjść na ring w płaszczyku z napisem na plecach „Piłje tylko coca-cola”, czy narzucić na siebie narodową flagę?

Polityka przeważała nad reklamą handlową; zdecydowano ubrać Foggę w „gwiazdy i paski”.

W pokoju Karola było cicho. Taktika walki była przemysłowa. Fogg oczywiście będzie atakować, więc główną uwagę należy skierować na unik i kontry...

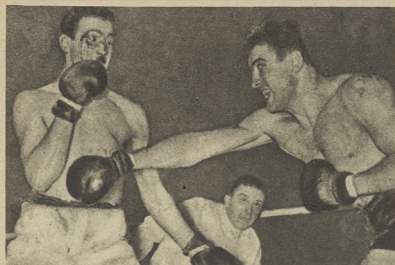
Nadstąpił czas spotkania. Karol pierwszy wyszedł na ring — jak zawsze spokojny, tylko bez ewnego zwykłego uśmiechu. Za nim zjawił się Fogg owinięty w amerykańską flagę. Jak aktor kłaniał się Amerykanom, później publiczności i wreszcie kiwnął głową w kierunku Karola. Zdjął z siebie flagę i powiesił na sznurach w swoim rogu.

Smith nachylił się do generała Philippa.

— Oto ma pan i Dumona. Władzi pan sam, to prawdziwe dziecko.

Rzeczywiście, obok Fogg, moc-

nego mężczyzny ze spłaszczonymi nosem, zgrabny Karol nie wygłądał na swoje 20 lat.

Po wstępnych uwagach sędziego, których Karol nie rozumiał, a Fogg nie słuchał, bokserzy rozeszli się. Zabrzmiął gong.

Fogg ruszył naprzód i kiedy Karol chciał mu podać rękę, uderzył go prawą z taką siłą, że gdyby nie błyskawiczna reakcja Karola, walka byłaby już zakończona. „Ale nie — pomyślał Karol — ta burza powinna przemknąć”.

I rzeczywiście, po jakimś czasie ataki Fogg osłabły. Wtedy Karol rozpoczął natarcie, trafił lewą w nos i natychmiast prawie w okolicę serca. Fogg zważył się jak szczyryk. Sędzia odciągnął za rękę Karola na środek ringu, pokazując gestami, że ciec był jakoby poniżej pasa. Rozległy się gwizdy i krzyki. Fogg zdążył przyjąć do siebie i chcąc zdobyć sympatie publiczności, odsunął sędziego i kłuniewiczem głowy zaproponował Karolowi kontynuowanie walki. Publiczność zaczęła klaskać. Smith dość głośno powiedział: „Dureń!”

Runda się skończyła i bokserzy rozeszli się. Lucjan przykladając do głowy Karola worek gumowy z lodem, powiedział cicho do ucha: „Płnuj Fogg uważnie i nie śpiesz się, mamy dosyć czasu by wygrać. Karol kiwnął głową i oddychał głęboko i równo.

Wśród Amerykanów nie było srokoj. Walka zaczęła się nie po ich myśli. Menazer Fogg powiedział do niego szepcem:

— Tommy, general jest niezadowolony. Dai temu Francuzowi, mądrydzy z pierpem. Sędzia to swój chłop, jest po naszej stronie.

Ta uwaga podziałała. W drugiej rundzie Fogg zupełnie się zmienił. Rozpoczął walkę od uderzenia głową w twarz przeciwnika. Tylko wysoki wzrost i prosta postawa Karola ustrzegły go od kłopotu. Sędzia udat, że nie zauważył tego. Znowu rozległy się gwizdy i krzyki. Prawie natychmiast po tym, Fogg przyciągnął jedną ręką Karola do siebie, a drugą próbował uderzyć go w podtylicę. Karol zdążył usunąć głowę i sam przeszedł do ataku. Wymierzył krótki prosty w brzuch amerykańskiego mistrza. Fogg rzucił się do przodu i zawiśł na przeciwniku, chcąc zwałić go,

podstawiając nogę. Karol wyszłał się i jednocześnie wymierzył cios w twarz. Gong przerwał drugą rundę. Halasy na sali nie ustawały. Kłós wsunął do rąk Lucjana kartkę, w której było napisane:

„Niech Karol się kładzie teraz, Amerykanie dobrze zapłacą”.

Gdy Lucjan podniósł wzrok zobaczył pytające spojrzenie Corvala, wtedy wolno podał kartkę i rzucił mu pod nogi. Corval z rozpaczy aż podskoczył. Smith gęstem przymował do siebie menażera Fogg, a gdy ten wrócił na ring, to powiedział do swego boksera:

— Kończ w tej rundzie! General się gniewa!

Gdy tylko zabrzmiął gong do trzeciej rundy, Fogg nie panując nad sobą, jak oszalały rzucił się na Karola. Ten załamując głowę podniósł rękę, wtedy Amerykanin uderzył go w pachwinę.

Siła uderzenia była tak wielka, że Karol z jękiem osunął się na podłogę, mimo że był zupełnie przytomny. Krzyki na sali wzmożyły się, a sędzia rozpoczął szybkie liczenie. Wielkim wysiłkiem woli Karol zmusił się do wstania przy „sześciu”. Fogg rzucił się znowu na przeciwnika, a Karol z całej siły prawym sierpowym uderzył go w podbródek. Bokser amerykański upadł na podłogę. Karolowi zakreśliło się w głowie i również upadł obok.

Odyszał przytomność w chwili, gdy sędzia liczył „trzy”. Podniósł głowę i zobaczył, że Fogg leży na plecach z rozłożonymi rękami. Przy leżbie „pięć” Karol podniósł się na jedno kolano. Sędzia zaczął liczyć coraz szybciej. Przy „ośmiu” Karol wstał, ale sędzia już krzyknął:

— Podwójny nokaut! Mecz nie rozstrzygnięty!

Powstał wrzask, sala zatrzęsała się od gwizdów i okrzyków oburzenia. Publiczność rzuciła się do ringu. Wystraszony sędzia próbował uciec, lecz tłum go zatrzymał. Obwiali mu głowę amerykańską flagą, w której wysłał Fogg, podprowadzili do Karola i zmusili sędziego do podniesienia ręki na znak zwycięstwa.

Epilog tego wydarzenia: Corval, jako organizator meczu, został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej za obrzędy amerykańskie.

ZBIGNIEW KASZKUR

Transmisja z meczu

Hallo — uwaga! Hallo — uwaga!

Tu mikrofony Radia Chicago!

Ladies, gentlemen! Panowie, damy!

Uwaga! O-key! Już się włączamy!

Tłok. Tłumy. Sędzia. I gong — a zatem

Dwóch zapasników wchodzi na matę.

Podają ręce. Uśmiechy blogie.

Jeden drugiemu podstawia nogę.

Ktoś splunął zębem. To „Krwawy Błzon”.

Szkoda, że państwo tego nie widzą...

Hala sportowa dziś wypełniona.

W oparach dymu i jazzu tonach,

W harmonii ruchów i pięknym stylem

Walczą dziś „Błzon” z „Zuchwałym Bilem”.

Ooo! „Krwawy” „Bila” zaprowił bykiem.

Ten byk się bardzo podobał widzom.

Szkoda, że państwo tego nie widzą...

Mecz do białości tłumy rozpała,

Bij gooo! — okrzyki z bliska i z dala,

A zawodnicy — ktoś sławny słył —

Wciąż wyszukałśże słuszą chyoty.

Jeden drugiemu chce urwać ucho;

Sędzia — niebaczny — chciał przerwać zuchom.

I wyładował w ręce kibicom.

Szkoda, że państwo tego nie widzą...

Walka trwa dalej już bez sędziego.

Sanitariuszki wyniosły dwie go.

Wobec takiego obrotu sprawy

Mecz z każdą chwilą bardziej ciekawy.

Oto „Zuchwały” trafił „Bizona”

Nogą w żołądek! Już go pokonał...

Nueee!... „Bizon” wstaje! Z „Bilem” się gryzą!

Szkoda, że państwo tego nie widzą...

Lecz, — co to?!... Zaraz... Tak, — jedna strona

Tych, co sympatją darzą „Bizona”,

Uderza na tych co są za „Bilem”!

A tamci — nie chcą pozostać w tyle —

Mnie i czynem stawiają sprzeciw!

Tłum tu się zbliża. Coś wie mnie leci...

To ktoś z walczących cisnął walizą!

Szkoda, że państwo tego nie widzą...

Hallo — uwaga! Hallo — uwaga!

Tu miejski szpital miasta Chicago!

Słan zawodników i innych ludzi

Łącznie z spikerm — obaw nie budzi!

I znów wrócił do treningu gry wyekwintnej i kombinacyjnej, gdzie grać indywidualnie jest niczym, uważa się za fanatyka — gdzie wszystkim jest gra zespołowa.

Zaprosili mistrzowską drużynę „Preussen” i przegrali 1:2. Potem grał z doskonałą drużyną „Mülhausen 1912” — wynikiem meczu był remis. Trener Burns oświadczył, że niełatwo znaleźć się przeciwnik, który by im dał radę. Mecz rewanżowy mistrzowskiej drużyny z Lipska z klubem „Tillingen” zakończył się dla Lipska zwycięstwem. Zawieźli do domu pięć goli, a w bramce „Tillingen” pozostawali tylko jeden z rzutu karnego.

Gdy „Hochstadt” przystąpił do wspierania zwycięstwa „Tillingen” nad Lipskiem, cały klub pomieniał za złota.

A kiedy jeszcze potem w „Allgemeine Zeitung” przeczytaliśmy, że biało-złoty z Tillingen po swym wspaniałym niedzielnym sukcesie nie mają w Niemczech południowych żadnego poważnego przeciwnika i że zademolowali go, która nawet w drużynie przeciwnika wzbudziła zachwyt, czuli się tak jak ich przeciwnicy. Kiedy nowego razu mieszkańcy Tillingen zdobyli i aplaudowali Hochstadt.

A do wszystkich i szach doprowadziły ich wyniki ze sprawozdania „Nadzwyczajna gra drużyny „Tillingen”. Ofiarnością bramkarza „Tillingen”. Bez błędna akcja strzału Huraganowego odjeżdża bramkę Lipska. Wspaniały drybling prawego skrzydła.

— Ja bym go zrybiłował — rzekł z ponurą miną Thomas z ataku — już nie grałby więcej przeciwko nikomu, najwyżej w niebie strzeliłby jedną bramkę św. Piotrowi.

Z bramkarza „Tillingen” zrobiliśmy groch z kapustą, a z łazinków puszcz — odesłał się z przekoniem w głosie lewostrzydłowy klubu „Hochstadt”.

Siedzieli wszyscy w lokalu klubu, rozmowa na chwile umilkła. Należało oczekiwać, że ktoś powie coś takiego, co wyjaśni sytuację i wszystkim przyniesie ulgę.

Człowiekiem tym był sekretarz klubu.

— Zagrym z nimi mecz towarzyski — rzekł — ściągnęmy ich tutaj. Od czegoż mamy nieucieszyć pisma. Mecz rewanżowego grać nie będziemy, gdyż drużyna „Tillingen” zagro w nas ostatni mecz. Kto nie wykończy zupełnie przynajmniej jednego gracza, będzie z klubu usunięty, a jeśli jest gdzieś zatrudniony, wyrzuci się naścis na pracodawcę, by go zwolnił z pracy. Przecież tego przypuszczacie się go do siatki bramki i wszyscy będą w niego białe gole.

*

Pisma miejscowe natychmiast oddały się do dyspozycji swego klubu „Hochstadt” i poczęły walić „Tillingen” na wulkaniczne tony naszego miasta.

Zawłaszcza artykuł: „Czyżby najlepsza drużyna Niemiec południowych?” — napisany był bardzo sprytnie — Podkreślano w nim ostatnie zwycięstwo „Tillingen”, chwalońno grę i fantastyczny wynik meczu. Pisano, że „Hochstadt” także może się wykazać wielką lotnią wspaniałych zwycięstw, ale że decydującą odpowiedź na pytanie, który klub jest lepszy — „Tillingen” czy „Hochstadt” — może dać jedynie spotkanie dwóch klubów w meczu towarzyskim, podczas

Jarostaw Hašek OWARZANKI Spotkanie TUM. STEFAN KRYSIAK

W poprzednim odcinku autor opisał wrocie słonuki, jakie panowały od dawien dawna między mieszkańcami Tillingen i Hochstadt w średniowieczu mistrzowskiej Tillingen niejednokrotnie podobał Hochstadt, a mistrzowskiej Hochstadt schwyłymi obywateli Tillingen wieszali na przyrodnych dechach.

Czasy nowożytnie zmniejszyły okrucieństwo wypraw, ograniczając je do zwykłych bójek.

Zadna ze stron nie przyniosła

się nigdy, że została ostatecznie pokonana.

W czasach ostatnich wraz z rozwojem sportu powstawały dwa kluby piłkarskie — „Tillingen” i „Hochstadt”, które zaczęły się sobą rywalizować. Gracze z klubu „Hochstadt” grali niezwykle ostro i mecz, w którym brali udział, nazywano po prostu „sadem satelickim”. Wszystkie kluby Niemiec południowych przegrywały z nimi. Klub „Tillingen” brama strzelał do klubów „Hochstadt”. aprował z Monachium trenera piłkarskiego

Ha

k którego należy zapomnieć o wszystkim, co pamięło już bezpamiętnie w historii obu miast, których nazwy kluby noszą z dumą. Piłka nożna jest grą międzynarodową kwestie lokalne nie mają tu żadnego znaczenia. Tu o zwycięstwie stanowi nie siła fizyczna średniowiecznych wojowników, lecz czysta idea sportowa, który w grę swą wkłada odwagę i dojrzałość sportowca. Wzylia „Tillingen” w Hochstadt zlewiduje raz na zawsze wszelkie nieporozumienia pomiędzy obydwoma miastami starego Schwebenlandu.

Mieszkańcy Hochstadt już coś podobnego pisali przed parą wiekami do burghabnego zamku Tillingen: aby zechciał zaszczycić ich odwiedzaniem, mają bowiem uczciwe zamiary — posyłać mu głębi, byle tylko przyjechał ustalić granice terenów należących do Tillingen i Hochstadt.

Gdy pan burghaba z Tillingen przyjechał, istotnie nie mu się nie stało — roztrząsano w nim spokojnie wszystkie sporne zagadnienia, przy których jednak pan burghaba a tak się zdecydował, że aby go uspokoić, mieszkańcy Hochstadt zmuszeni byli go powiesić. Zawieli więc na blankach muru z ochronnym gietlem w rękę.

W innym artykule, za pomocą którego redaktor „Morgenblattu” z Hochstadt chciał już

na dobre „Tillingen” wprowadzić w błąd, czytamy te oto słowa: „Chwila, gdy „Tillingen” wejdzie na baszko „Hochstadt”, będzie zarówno szczytowym punktem szermu wojennego jak i manifestacją braterskich stosunków między obu miastami. Wszystko co było dawniej pošlo w niepamięć! Zielono-niebiescy podadzą ręce biało-złoty, uściską się gorąco, z całego serca. Domiesiamy nam, że w przyszłym tygodniu wyjedzie do Tillingen sekretarz naszego miejscowego klubu, by ostatecznie załatwić sprawę między obu klubami. Należy podkreślić, że „Tillingen” dozna u nas braterskiego przyjęcia, ale tylko ze strony naszych sportowców-gentlemanów, lecz także ze strony naszego wyrobionego sportowo społeczeństwa, które cieszni się na przyjazd „Tillingen” i na jego grę, licząc, że obie drużyny w umię swych wspaniałych tradycji zdemontują najwyższą klasę, co arestą gwarantuje nam doskonała forma obu drużyn. O ostatecznej klasyfikacji obu klubów będzie można powiedzieć dopiero po meczu”.

Patrzcie na — mówiono w klubie „Tillingen” czytając to o sobie — co to znaczy zaskoczy w sporcie! Przed rokiem nasz kto o nas wieział czy strzelił, a teraz nawet mieszkańcy Hochstadt rozpylają się w pochwałach. Nie ma nawet przeciwnika

mniejszego, jak pisał o nas, że jesteśmy najpodlejszą drużyną na świecie, radzili nam grać raczej w kłpe niż w piłkę nożną. Dobra, skoro chcą dostać łanie, nie mamy nic przeciw temu, że by zagrać z nimi mecz towarzyski. Spierzamy ich na kawunie jakiego Pizsa, że „Hochstadt” też może się wykonać wielką lotnią wspaniałych zwycięstw. Lgarnie przebrzydli Graby z nim kluby „Ingolstadt”, „Regensburg”, „Trutensdorf”, „Kenchenthal”. Znane zabójki, którzy nie wiedzą nawet, co to jest gra głową. Najlepiej ich kombinacja, bo otoczyli gracza ze wszystkich stron i skopali go łan na graca a nie na piłkę.

— Myśmy też tak robili — wesołchal prawoskrzydłowy.

Wierząc mi, pięknu, to były czasy. Pamiętam, jak wykończyłem środkowego ataku z „Ulmbruder” — Złamałem mu kręgosłup, skrepiłem kark i przeciąłem lewą nogę, a wszystko to jednym tylko kopnięciem.

— Wyprawiłymiśmy mu pogrzeb — wtężył zgrzyliwie skarbier — na koszt klubu, twoje kopnięcia kosztowało nas 2000 marek, zwłaszcza że wyszyje mieliśmy taki niemierny pomysł, by go pochować w trumnie w kostce piłki.

— Ale mecz skończyliśmy i nie tracimy już zwycięstwa. Pieniędzy za bilety — rzekł na swoje usprawiedliwienie prawoskrzydłowy.

— Oczywiście z „Hochstadt” wygramy — uroczyście oświadczył kapitan drużyny „Tillingen”. — Wygramy dzięki subtelny kombinacjom. Naszego ataku nie nie powstrzymają. Ze skrzydła podadzą, środek podaje na drugie skrzydło, środek biegnie do przodu, drybling z obrońcą — mały trick — podaje ać na prawe skrzydło — strzał a gol! Nie potrzebujemy obstawiać graczy, dlatego też nie zletniemy się z nim bezpośrednio. Niech sobie gonią po pustym baszku. Piła musi być dla nich nieosiągalna. Jedyną my możemy dotykać jej nogą i głową. Dla nich musi ona pozostać abstrakcją, bajką i niczym więcej. Hup, hup, hura!

Po tygodniu sekretarz klubu „Hochstadt” pojechał zabiśnie ostatecznie to co już właściwie było sprawą przesądzoną, bowiem „Morgenblatt” z Tillingen podał, że trzeba jak najszybciej załatwić sprawę meczu towarzyskiego między „Tillingen” a „Hochstadt”, w którym „Tillingen” będzie bronił barw swego miasta i honoru klubu. Nie będzie to gra o puchar, tylko o zwycięstwo nad „dawnymi znajomymi”, o zwycięstwo miasta Tillingen nad Hochstadt. Naszymi słowami słowo w Hochstadt poczuli wyrzuci tłumy mieszkańców Tillingen bo drużynie noszącej biało-złote barwy trzeba zgłotować trumnały podskak i zaraz na miejscu uskładć zwycięzców z Tillingen.

Wie liżąc kilku nieprzyjaznych spojrzeń, jakie ścigał sekretarz „Hochstadt” przy przejeździe, nie spulił go zadna przykrość i załatwił wszystko doskonale. Mecz towarzyski między obu klubami odbędzie się w sobotę „Hochstadt” w przyszłą niedzielę. Czysty dochód z biletów wstępu rozdziel się po połowie między obu kluby.

Potem starą, obiecaną klubom, udano się do gospody, gdzie za klubowe pieniądze pili aż do rana. Nad ranem ustalono jeszcze następujące sprawy:

SPORTOWIEC

OTWARTA TRYBUNA OLIMPIJSKA

JERZY ZARZYCKI MA GŁOS

8 miejsce hokeistów na turnieju olimpijskim w Oslo wypadło w kraju długi sezon. Jedni — a wśród nich i przewodniczący Polskiego Komitetu Olimpijskiego Młodek — uważają to osiągnięcie za niewątpliwą sukces. Drugi — ci właśnie, którzy wyjazd hokeistów uważali za nieporozumienie i obłąkany wydatek — dzisiaj mówią i piszą o niewykorzystanych szansach, wielkich możliwościach, jakie rzekomo były, gdyby nie było i przestarzałe metody treningowe, taktyczne błędy kierownictwa itd. itd. Słowem — żeby aby, żeby aby — to kto wie, czy nie wyładowalibyśmy prąd CBR, Szwecja i USA, nie mówiąc już o Szwajcarii — i po- wędzili do kraju ze srebrnymi medalami w kieszeni. Powstał w oświele negi-

umówie — tu zbiera błędów kierownictwa i zawodników, która w meczu tym osiągnęła maksymalny punkt w naszym wykresie olimpijskim.

Oto one: zatarcie podstawowej myśli taktycznej o ochronie własnej bramki — i sadanie, na korzyść ofensywy — i zadanie (wzrostu) tercji niczym niezasadnym 10-minutowy odpór- nek naszego igo ataku w II-giej ter- cji, zalananie psychiczne zawodników i beznadzieja trenera, który nie potrafił otrząsnąć ich z przegrybienia; wra- zanie niepotrzebna wymiana bramkar- zy w III-giej tercji. Był to moment słabo- ści naszej ekipy a kontrowal on II bramkę. Czarnobiałowski kontrowal to drugie — wielomistrzowo olimpijskie, kiedy w podobnych okolicznościach

dotrączył ich zdaniem są w jędrze, czy- kółki i grze popyciej.

„SZEPE OPERACYJNY“

Oceniając zespół zaczęły przede wszystkim od kondycji. Wbrew przewidywa- niom części prasy, która sygnalizowa- ła brak na tym odcinku — okazało się, że szczytowy pomysł formy wypadł wła- śnie w Oslo, co dobrze świadczy o ra- cjonalnym przygotowaniu zespołu pod tym względem. Zawodnicy kondycyjnie wytrzymali doskonale ciężki turniej, grając z meczu na mecz coraz lepiej.

Umiejętności taktyczne zawodników w sensie wykonywania najsłabszej myśli taktycznej na krótko ściśle związane z pojęciem tzw. rozucha (brak w nowym języku dobrego odpowiednika, grzy fin-

z ręką bramkarzy turnieju — nasi by- li najslabsi. Nie znaczy to bynajmniej, że lepsi przeciwni w kraju. Złe ustawie- nie się, brak wrażliwości w wybranie- niu fizycznym, ale technika obrony ki- jeni, niedostateczna obserwacja kraja- w grze, chwytanie kątka na ciele bez ujęcia wolnej ręki, a wręcz nie- przebranie w parterze — one wady, które były nam częściowo znane, się- jeżące więcej wykazywały się w zębnie- ciu z klasą światową, a dotyczy one wszystkich naszych bramkarzy.

Na tym odcinku nasze zalety: są największe i aktyw trenerki oraz zain- teresowani gracz muszą bardzo popra- cować, szelżyły w jak najdłuższym czasie znieśliwali te różnice, jaka nas- dziei, a która w spotkaniach olimpij- skich była wielkim handikapem dla na- szych przeciwników.

Samem twierdził, że np. z Richterem w bramie moglibyśmy nawet pójść się o pokonanie takich przeciwników jak USA i Szwajcarii. Aczciwnie na odcin- ku obronówi również nie wypadła pomyślnie. Poprawiliśmy blokady, ale dalej ich kryjemy. Nasi obrońcy nie umieli wybrać odpowiedniej chwili i miejsca dla zastawienia przeciwnika, stał nagminne cofanie się w kierunku bramki.

Wracenie zupełnie, albo prawie zupeł- ne (Chodakowski) nieustawienie grzy cła- tem, bez której trudno dzisiaj sobie wyobrazić nowoczesny klub, dowo- lacy na stosowanie jej na własnej po- woie. Holika. Opasowac i jej umie- Źnolności jest pierwszym zadaniem po- prawienia sytuacji na tym odcinku.

Wracenie napastniczo — nieobecne straty; — nieustawione są, — niewyższe, że kry- rity, zbyt małe ustawienie, przepa- dych i powracających podaj (prerazu- łów); zła współpraca z obrońcami; spólny powrót pod własną bramkę w czasie kontratak przeciwnika. Za- walcia wada jest nagminna o naszego najlepszego ofensywnego napadu, nie- bular gracz całkowicie jego efekty bramkowe sumą strasznych bramek padających w takich okolicznościach.

KRAŻEJ JEST DLA WYSTYTRICH

Oceniając ogólnie dalsze braki — wspólne całemu kolektywowi — na pier- wszym miejscu należy postawić nagmin- ne nadal przetrzymywanie kątka przez przeważając większość zawodników. A dalej: brak w hamowaniu w miej- scu; bardzo słaba technika przyjmowa- nia i podawania kątka; słaba odporność psychiczna w wypadku niepowodzenia; gubienie myśli taktycznej w ferworze walki.

Osobnym zagadnieniem jest stosunek zawodników — na szczególne uwagi zni- komej części — do kierownictwa trene- rów i kolegów. Podrywający autorytetu, autorfakism, zawisk w stosunku do ko- legów, zadręka o strzelone bramki chętnie, ambicje, zrzeczenie się lid- oto skromny bukiet, który nie wpływa budując na wspólność i morale drużyny.

Dlaży rozwój i poziom hokeja — sportu, który jednakoż kołchamy — zależy od tego czy potrafimy wyściga- nąć odpowiednie wnioski z doświadczeń olimpijskich — A więc do pracy!

ja walczyć wyniki, ukazując im właśnie tylko za szczególne sukcesy.

Czekaliśmy na ukazanie się w naszej prasie sportowej wypowiedzi grasy za- granicznej — jednolite naszych wysię- pów olimpijskich — nierzdy, tu zawie- dliśmy się jak dotąd, a wydaje nam się (rzecz słuszną zapamiętać się z opi- nią obcych o naszych wynikach, postę- pach i brakach.

CHWILE KLĘSKI

W tym czasie rzeczy wydobyło mi się słusne poinformować zwolenników lu- mowego kraja jak oceniamy wysię- pów hokeistów my — tzw. aktyw- trenerki, którzy spełniali części rolę „piorunochromu”, śledzącego na sie- bie wszystkie grony — tak w wypadku niepodzielanych sukcesów, jak i klęsk. Oczywiście, piszę w imieniu własnym, a moje obserwacje i Oslo roblem na li- mac — nie będą w okresie olimpij- skim zaangażowany utruciwo w sto- sunku do drużyny w sensie bezpośrednie- go kierownictwa zespołem na lawie gracy.

Tragiczny cyfrowy mecz ze Szwedami to moment, który właśnie wypadła tu

przezali z USA, a następnie prowadzą- 14 — przegrali decydujący mecz ze Szwecją, z której wygrali w tym oso- bie 3 razy z rzędu.

Opowiadanie o rachunkom ułpnie- czości (wypowiedź kół Cierucha w „Przeglądzie Sportowym” z dnia 26 bm.) jest chyba tylko próbą ułpnieć samego siebie.

Od możliwości zwycięstwa do nasha stosowania taktyki ofensywnej z silnie- szym przeciwnikiem — jest naprawdę bardzo duża odległość.

Kiepi ten trener, który z góry przy- gotowuje swój zespół do porażki? Cho- ciąbyś sam w nią nie wątpił — pięknie to wypowiedział w jednym ze swych wywiadów trener Jozefek Tarasow (o z góry negatywnym nastawieniu dru- żyny z CSR w spotkaniu z Kanadą — Ledne Sporty).

W sumie zespół nasz wypadł dobrze — i lepiej, niż go ocenili nasi przeciwnicy, którzy na łamach swej prasy wrzucili nam przed Olimpiadą — ostatnie miej- sce. W stosunku do Saint Moritz ucy- niliśmy zdaniem zebranych w Oslo cha- rakterystyczny krok naprzód: grając o klasę lepiej, przy czym największe

me „zmienowy” nie wyraża celus: je- go obowiadłość. Jest od załem opera- cyjnym na lodowisku, a więc mógłsem zespół, a jego zdolności obserwacyj- e i bawiskiewicz refleks koncepcyjny de- cydują o powodzeniu w walce.

Takiego mózgu na Olimpiadzie dru- żyna nasza niestety nie posiadała. Pe- niacy te funkcję kół. Kasprzycki spe- niał je z całym poświęceniem i odda- niem, ale nie potrafił wyłączyć z siebie strony utruciwo, przetrzymując odcie- bnie i upadki każdego zawodnika, tra- cąc przez to walek całoci i drzewy podług na sytuacji ślad nerwowy na- strój spoglęwany przez kilnie zwo- dników między sobą, a więc daleki od spokoju, jak potrzebnego dla wyści- czenia sukcesu.

Szkoda, że zbyt pochopnie przego- nowa z udziału w tym charakterze kół. Michałika, który jest jednym z nalle- pniejszych naszych ludzi nadających się na pełnienie tej funkcji.

NASZE ZAŁĘGŁOŚCI

Jedni chodzą o poszerzenie fortalice drużyny — to niewątpliwie najlepsza była pozycja bramkarza. W zastawieniu